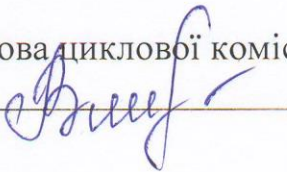

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Розглянуто на засіданні

циклової комісії
«Літератури, мови та фізичного виховання»
протокол № 6 від 22 лютого 2021р.

Голова циклової комісії

 В.В. Стадніченко

Затверджено:

В.о. директора
Київського коледжу
транспортної інфраструктури

«22» 2021р.
Є.П. Зуб

ПРОГРАМА

підготовки до вступного іспиту з української мови на основі
освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікований робітник на
здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого
бакалавра для усіх спеціальностей.

Пояснювальна записка

Програма укладена відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392), Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20. 04. 2011 р. № 462), концепції «Нова українська школа з урахуванням загальноєвропейської рекомендації до мовної освіти.

Підготовка з української мови спрямована на підвищення рівня грамотності, удосконалення культури мовлення, формування мовних і мовленнєвих компетентностей, активної громадянської позиції, розвиток особистості, її пізнавальних і творчих здібностей.

Програму вступного випробування з української мови розроблено на основі Закону України «Про загальну середню освіту» і державного стандарту базової і повної середньої освіти, а також з урахуванням чинних програм з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів.

У процесі підготовки необхідно повторити, узагальнити й систематизувати знання з української мови.

Абітурієнти повинні:

- знати зміст лінгвістичних понять і термінів;
- розпізнавати мовні явища і закономірності;
- групувати і класифікувати вивчені мовні явища;
- визначати істотні ознаки мовних явищ;
- розуміти значення й особливості функціонування мовних одиниць;
- установлювати причинно-наслідкові зв'язки мовних явищ;
- застосовувати знання з фонетики, лексики, фразеології, словотвору, морфології, синтаксису в практичних ситуаціях;
- оцінювати мовлення з погляду дотримання основних орфоепічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних норм української мови;
- відрізняти випадки правильного використання мовних засобів від помилкових.

Зміст програми

Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Зміст мовного матеріалу

Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.

Правопис, літер, що позначають ненаголошені голосні [є], [и], [о] в коренях слів.

Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа.

Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах.

Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс.

Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та nn у прикметниках і дієприкметниках, не з різними

Вимоги до рівня підготовки

Розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й. Розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила

Морфологія. Іменник

Зміст мовного матеріалу

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові.

Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах)

Вимоги до рівня підготовки

Розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; Правильно відмінювати іменники, відрізнити правильні форми іменників від помилкових.

Прикметник

Зміст мовного матеріалу

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння

Вимоги до рівня підготовки

Розпізнавати й відмінювати прикметники; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; відмінювати прикметники; відрізнати правильні форми прикметників від помилкових.
Числівник
Зміст мовного матеріалу
Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати й відмінювати числівники; відрізнати правильні форми числівників від помилкових; добирати потрібні форми числівників ; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат.
Займенник
Зміст мовного матеріалу
Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати й відмінювати займенники; відрізнати правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх , правильно утворювати й писати неозначені й заперечні займенники
Дієслово
Зміст мовного матеріалу
Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но, -то</i>). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на <i>-но, -то</i> . Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот
Вимоги до рівня підготовки

Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова, визначати часи й способи дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів.

Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізняти їх від дієприслівників), визначати їхнє загальне значення, синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових;

дієприслівники, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; Розпізнавати визначати їхнє загальне значення, правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами.

Прислівник

Зміст мовного матеріалу

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -є, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу

Вимоги до рівня підготовки

Розпізнавати прислівники, визначати їхнє загальне значення, синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізняти правильні форми прислівників від помилкових;

Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. Сполучник як службова частина мови.

Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Вимоги до рівня підготовки

Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати. Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізняти сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники.

Розпізнавати частки; правильно писати частки

Синтаксис. Словосполучення.

Зміст мовного матеріалу

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису.

Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення

Вимоги до рівня підготовки

Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення

Речення
Зміст мовного матеріалу
Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень: - за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); - за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); - за будовою (прості й складні); - за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); - за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); - за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); - за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення; звертань)
Вимоги до рівня підготовки
Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань
Просте двоскладне речення
Зміст мовного матеріалу
Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком
Вимоги до рівня підготовки
Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості узгодження присудка з підметом; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення
Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні
Зміст мовного матеріалу
Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці.
Односкладні речення
Зміст мовного матеріалу

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка(означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні)
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних
Просте ускладнене речення
Зміст мовного матеріалу
Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
Складне речення
Зміст мовного матеріалу
Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченням. Добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно розставляти розділові знаки.
Складносурядне речення
Зміст мовного матеріалу
Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні
Вимоги до рівня підготовки

Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні
Складнопірядне речення
Зміст мовного матеріалу
Складнопірядне речення, його будова. Головна й пірядна частини. Пірядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопірядному реченні. Основні види пірядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопірядні речення з кількома пірядними, розділові знаки в них
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати складнопірядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопірядних речень з кількома пірядними, відобразити її в схемі складнопірядного речення; визначати основні види пірядних речень, типи складнопірядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопірядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопірядному реченні
Безсполучникове складне речення
Зміст мовного матеріалу
Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.
Вимоги до рівня підготовки
Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового
Зміст мовного матеріалу
Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому
Вимоги до рівня підготовки
Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
Способи відтворення чужого мовлення
Зміст мовного матеріалу
Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом

Вимоги до рівня підготовки

Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом

Критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів з української мови

Рівень	Бал		Характеристика складених студентами діалогів
Початковий (Бали цього рівня одержують абітурієнти, успіхи яких поки що незначні)	1	15	У абітурієнта виникають значні труднощі під час відповіді. Здебільшого він відповідає на запитання лише “так” чи “ні” або аналогічними уривчастими реченнями ствердного чи заперечного характеру.
		30	
	2	45	Абітурієнт відповідає на елементарні запитання короткими репліками, що містять недоліки різного характеру, але сам досягти комунікативної мети не може.
		60	
	3	75	Абітурієнт припускаючись помилок різного характеру. Мета досягається ним лише частково. Елементарні завдання виконує з допомогою екзаменатора
		90	
Середній (Балів цього рівня заслуговують абітурієнти, які досягли результатів за двома—чотирма показниками з нескладної теми, але за іншими критеріями результати поки що незначні.)	4	100	Абітурієнт виконує завдання з простої теми, в основному досягає мети, але відповідь не відзначаються послідовністю, доказовістю; трапляється чимало помилок у доборі слів, побудові речень тощо.
		106	
	5	113	Абітурієнт здатен відтворити матеріал, може виконати за зразком нескладні завдання, загалом досягає мети, проте допускає відхилення, знання його характеризуються стереотипністю, недостатньою різноманітністю і потребують істотної корекції тощо.
		119	
	6	125	Абітурієнт успішно досягає мети при виконанні нескладних завдань, його пояснення загалом є змістовними, проте не вистачає самостійності суджень, їх аргументації, наявна певна кількість помилок у мовному оформленні тощо. Аналізувати, порівнювати, узагальнювати здатен з допомогою екзаменатора.
		132	
Достатній (Балів цього рівня заслуговують абітурієнти, які самостійно, у цілому вправно за більшістю критеріїв виконали)	7	138	Відповідь абітурієнта спрямовується на розв’язання поставленої проблеми, загалом є змістовною, набирає деяких рис невимушеності; з’являються елементи особистісної позиції щодо предмета обговорення, але ще є істотні недоліки (за 4-ма критеріями): невисокий рівень самостійності й аргументованості суджень, можуть траплятися відхилення від теми, помилки в мовному оформленні тощо.

завдання, продемонстрували належний рівень знань, проте за деякими з критеріїв (від 2-х до 4-х) мають певні недоліки.)	8	150	Абітурієнт загалом вправно виконує завдання, досягаючи мети, висловлює судження і певною мірою аргументує їх за допомогою загальновідомих фактів, намагається аналізувати, вдається до узагальнень. Відповідь дає повну, логічну, обґрунтовану, проте допускаються певні недоліки за кількома критеріями (3-ма).
	9	163	Абітурієнт самостійно дає відповідь з теми, демонструючи загалом достатній рівень вправності, добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених завданнях, уміє аналізувати й систематизувати, але є певні недоліки за 2-ма критеріями
Високий (Балів цього рівня заслуговують абітурієнти, які продемонстрували високий рівень знань, здатні аргументуючи свої думки з приводу проблемної теми, змогли зіставити різні погляди на той самий предмет	10	175	Абітурієнт має міцні знання, демонструє належний рівень підготовки, вміння формулювати думки, обґрунтовуючи власну позицію, виявляє вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності, проте за одним із критеріїв можливі певні недоліки.
	11	188	Абітурієнт переконливо й оригінально аргументує свою позицію при виконанні завдань, зіставляючи різні погляди на той самий предмет, володіє інформацією із запропонованої теми, розуміючи при цьому можливість інших підходів до обговорюваної проблеми.
	12	200	Абітурієнт має глибокі знання в межах запропонованих завдань, демонструє вміння застосовувати навички в стандартних та нестандартних ситуаціях, коротко, виразно, оригінально сформулювати свою думку, дібрати цікаві, переконливі аргументи на захист своєї позиції, у тому числі й з власного життєвого досвіду, зіставити різні погляди на той самий предмет; здатен змінити свою думку в разі незаперечних аргументів.